

Internasjonal evaluering viser at satsingen på sentre for fremragende forskning har vært en suksess

Sentre for fremragende forskning (SFF) er en stor suksess som det er viktig å videreføre, mener en internasjonal evalueringskomité. SFF-ordningen har fremmet vitenskapelig kvalitet i internasjonal toppklasse og hatt svært positiv effekt på det norske forskningssystemet.

Av Knut van der Wel | Publisert 20.05.2020

Del  | Last ned 

– Evalueringen viser at satsingen på SFF-ordningen har gitt norsk forskning et løft. Sterke og gode fagmiljøer utvikler ny kunnskap, nye løsninger og forskerutdanning av høy kvalitet. Det er bra for studentene, for forskerne og for samfunnet, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim (H).

SFF-ordningen er et av Forskningsrådets viktigste virkemiddel for å fremme høy kvalitet i norsk forskning. Cirka 4 milliarder kroner er så langt utbetalt gjennom SFF-ordningen, som startet i år 2000. Ordningen står bak opprettelsen av 44 sentre for fremragende forskning gjennom fire utlysninger.

En internasjonal evalueringskomité har undersøkt om ordningen har bidratt til økt vitenskapelig kvalitet i norsk forskning, og hvilke effekter ordningen har hatt på forskningssystemet. Evalueringen er satt i gang av Forskningsrådet på oppdrag av Kunnskapsdepartementet.

– SFF-ordningen er en sentral brikke i vårt arbeid for økt vitenskapelig kvalitet og et velfungerende forskningssystem. Evalueringen viser at ordningen fungerer som den skal og har stor strategisk betydning for norsk forskning. Det inspirerer til videre innsats, sier administrerende direktør i Forskningsrådet, John-Arne Røttingen.

Økt vitenskapelig kvalitet og positive effekter for forskning og samfunn

Rapporten viser at forskerne fra SFF-ene har bidratt til en stor andel av de norske vitenskapelige artiklene som er mest sitert internasjonalt. I tillegg samarbeider SFF-forskere mer enn andre forskere med de mest anerkjente utenlandske universitetene, og har vært involvert i svært mange av de norske ERC-tildelingene.

SFF-ordningen har ifølge rapporten hatt stor og positiv effekt på det norske forskningssystemet. Spesielt peker komiteen på at ordningen har gitt institusjonene anledning til å prioritere de beste fagmiljøene sine. Sentrene har også bidratt til forbedringer i forskerutdanningen, og økt synligheten og statusen til norsk vitenskap internasjonalt.

Sentrene har hatt viktige effekter også utenfor forskningssystemet, både i Norge og internasjonalt, mener komiteen. Eksempler på dette er bidrag til innovasjon, råd til politikken og bred formidling av resultater.

Anbefaler stø kurs og enkelte justeringer

En del av oppdraget til evalueringskomiteen var å gi råd om SFF-ordningen. Anbefaling nummer én er å videreføre SFF, forteller lederen av evalueringskomiteen, professor Liselotte Højgaard ved Universitetet i København:

– Forutsigbarhet er en forutsetning for mange av de de positive resultatene SFF-ordningen har. Det gjelder selvsagt langsiktigheten i finansieringen, men også kontinuitet i mål og retningslinjer for ordningen.

Samtidig peker komiteen på noen utfordringer og anbefaler blant annet:

- at Forskningsrådet utsetter midtveiseevalueringen av sentrene til etter 5-6 år for å begrense publiseringspresset i sentrenes tidligere fase, og slik bidra til publikasjoner av enda høyere kvalitet
- å styrke forskermangfoldet ved sentrene, spesielt ved å utvikle yngre forskere til å bli potensielle senterledere
- at de aller beste fagmiljøene ivaretas etter at senterperioden er avsluttet, uten at det går på bekostning av nye SFF-sentre
- at Forskningsrådet styrker SFF-ordningen med en internasjonal, rådgivende komité

– Forskningsrådets styre behandlet evalueringsrapporten 18. mai. De vedtok blant annet å utsette midtveiseevalueringen med ett år, slik at finansieringsperioden for sentrene blir 6 pluss 4 år, gjeldende fra og med fjerde generasjon av SFF. De øvrige anbefalingene har vi lest med stor interesse og vil komme tilbake til senere, sier Røttingen.

- [Les alle anbefalingene i evalueringsrapporten.](#)

Evalueringskomiteen

Disse seks var medlemmer av evalueringskomiteen:

- Professor Liselotte Højgaard, Universitetet i København, Danmark, leder
- Professor Dr. Ruedi Aebersold, ETH Zurich, Sveits
- Professor Mette Birkedal Bruun, Universitetet i København, Danmark
- Professor Tomas Hellström, Lund universitet, Sverige

- Associate Professor Mathilda Mommersteeg, Universitetet i Oxford, England
- Professor Andy Woods, Universitetet i Cambridge, England

– Det har vært et privilegium for oss i komiteen å få være med på å evaluere norsk forskning. Forskningen er i verdensklasse, og komiteen har hatt stor nytte av, og satt stor pris på, bidragene fra norske forskere, forskningsledere og Forskningsrådet, uttaler Højgaard.

Les mer:



[Les evalueringen: Evaluation of the Norwegian Centres of Excellence \(SFF\) Funding Scheme](#)



[Se utlysningen: Sentre for fremragende forskning – SFF V – Trinn 1](#)